

**A TASZ VÉLEMÉNYE A TŐKEPIACRÓL SZÓLÓ 2001. ÉVI CXX.
TÖRVÉNY MÓDOSÍTÁSÁRÓL SZÓLÓ T/15820. SZÁMÚ
TÖRVÉNYJAVASLATHOZ**
(A TOVÁBBIAKBAN: JAVASLAT)

A Javaslathoz az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvényt érintő rendelkezéseihez fűzött véleményünk kialakítása során a jogbiztonság elvének érvényesülését tartottuk szem előtt. Szükségét éreztük továbbá, hogy a jogalkotók figyelmét ismételten felhívjuk a személyes adatok védelméhez való alkotmányos jog jelentőségére. **A Javaslathoz a tőkepiacra vonatkozó rendelkezések mellett a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének kvázi nyomozati jogkört biztosít azáltal, hogy az az egyes előfizetők (telefonos) híváslistáihoz a törvénymódosítás nyomán hozzáférhet.**

Formai észrevételek

A Javaslathoz 158.§-a tisztán személyes adatok kezelésére vonatkozó szabályokat ír elő, amikor az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (Eht.) rendelkezéseit változtat. **A Javaslathoz megvitatására két bizottságot jelöltek ki (Gazdasági bizottság és a Költségvetési és pénzügyi bizottság), amelyek közül egyik hatáskörébe sem tartozik az adatvédelem. Ez a Házzsabály rendelkezéseibe ütközik.** Álláspontunk szerint a Javaslathoz adatvédelmi vonatkozású szakaszainak tárgyalására vagy az Alkotmány- és igazságügyi bizottságot, vagy az Emberi jogi, kisebbségi és vallásügyi bizottságot, vagy a Rendészeti bizottságot kellett volna kijelölni, ez azonban nem történt meg. **Következésképpen semmi nem biztosítja, hogy az információs önrendelkezés alkotmányos jogát érintő jelentős törvényi változásokat a törvényhozó részéről olyan parlamenti bizottság ellenőrizze, amelynek az a feladatkörébe tartozik.**

Azon túl, hogy a bizottságokat nem jelölték ki, a Javaslathoz címéből sem derül ki, hogy az Eht-re vonatkozó rendelkezések is találhatóak benne. Jelen Javaslathoz azzal, hogy több törvényt módosít, és a módosítások egyes pontjai tartalmilag nem tartoznak össze, **egy újabb**

példája az ún. „saláta” törvényhozásnak – mely a TASZ álláspontja szerint súlyosan sérti a jogbiztonságot, és nem felel meg a nyitott jogalkotás demokratikus szabályainak.

Tartalmi észrevételek

A Javaslát indokolásában szerepel, hogy az előterjesztő pénzügyminiszter a törvénymódosítással a 2003/6/EK irányelv 12. cikke előírásainak kíván a magyar jogrendszerben eleget tenni, és ezért javasol olyan módosítást, amelynek a *„bennfentes kereskedelem és piacbefolyásolás esetén van jelentősége, mivel a híváslisták segíthetnek annak ellenőrzésében, hogy az egyes esetekben mely bennfentes információval rendelkező személytől szivárgott ki az információ az ügyletkötésnél bennfentes információra hagyatkozó személyhez”*. Azonban a Javaslát az EK irányelvben foglaltakon túlterjeszkedik.

Az EK irányelv egyedül a meglévő adatforgalmi nyilvántartások bekérésére jogosítja fel a PSZÁF-ot, ezzel szemben az irányelvtől és a tőkepiaci szabályoktól teljesen függetlenül a Javaslát arról is rendelkezik, hogy az Eht. 157.§ (8) bekezdés a) pontja szerinti adatokat, azaz

- az előfizető nevét, lakóhelyét, tartózkodási helyét, illetőleg székhelyét;
- természetes személy előfizető esetén az előfizető (leánykori) nevét, anyja nevét, születési helyét és idejét;
- nem természetes személy előfizető esetén az előfizető cégjegyzékszámát vagy más nyilvántartási számát, valamint az előfizető bankszámlaszámát

nem csak a szerződés megszűnéséig, hanem a szerződés megszűnését követően még három évig tárolják majd a szolgáltatók.

Az információs önrendelkezési jog indokolatlan korlátozása az elektronikus hírközlési törvénynek már elfogadásakor szerves része volt. Súlyos hiba lenne, ha az Eht-ban szereplő azon jogosítványokat, amelyek személyes adataink kezelését a legkülönbözőbb szervezetek úgy engedik meg, hogy az törvényes célhoz igen nehezen köthető, most újabb alkotmányellenes jogosítványokkal egészítenék ki.

Ahogy az Alkotmánybíróság a 15/1991. (IV.13.) AB határozatában a készletező jellegű adatkezelések kapcsán megfogalmazta, jelen esetben az Eht. hatályos rendelkezéseiről, valamint az EK irányelvhez nem kötődő módosításairól is elmondható, hogy a törvényben szereplő, bizonytalan „*semmitmondó szöveg*

alkalmatlan arra, hogy az adatfeldolgozásnak bármiféle irányt vagy határt szabjon, azaz hogy célhoz kötöttségről egyáltalán beszélni lehessen.

Javasoljuk, hogy az Eht-ban szereplő készletező jellegű adatgyűjtést és a teljesen parttalan **„nemzetbiztonság, a honvédelem és a közbiztonság védelme”** megfogalmazásokat a törvényszöveg pontosításával, az adatkezelési célok tisztázásával, a rendkívül hosszú készletezési határidők minimálisra csökkentésével a törvényhozó küszöbölje ki. Az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény módosítását pedig egy önálló törvényjavaslatban vitassa meg.

Budapest, 2005. május 9.

dr. Földes Ádám

Adatvédelmi Programvezető

dr. Dénes Balázs

Elnök